

Centar za promicanje
dobrobiti ranjivih osoba

KLASA: 008-01/21-02/63
URBROJ: 498-04-11/2-21-14

H R V A T S K O
K A T O L I Č K O
S V E U Č I L I S T E
Z A G R E B
U N I V E R S I T A S
S T U D I O R U M
C A T H O L I C A
C R O A T I C A
Z A G R A B I A

Hrvatska redovnička konferencija
fr. Slavko Slišković, predsjednik
Slavoljuba Bulvana 4
10 000 Zagreb

Zagreb, 10. rujan 2021.

Predmet: Ponuda programa crkvenim formacijskim ustanovama u RH

Prečasni gospodine,

od 1. ožujka 2021. godine na Hrvatskom katoličkom sveučilištu počeo je s radom Centar za promicanje dobrobiti ranjivih osoba. Primarna djelatnost Centra je prevencija, odnosno putem edukacija sa područja zaštite ranjivih osoba namijenjenih za svećeničke i redovničke kandidate/kandidatice, katehete, vjeroučitelje, svećenike, redovnike i redovnice omogućiti podizanje svijesti i povećanje osjetljivosti na prepoznavanje nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja te kako postupati kada se nasilje dogodi.

Svjesni smo kako je to proces preobrazbe mentaliteta u kojem želim naučiti slušati i preuzimati odgovornost, graditi transparentnu komunikaciju između osoba i institucija te biti odlučni i hrabri u zaštiti najranjivijih među nama.

Zlostavljanje koje se događalo nanjelo je višestruku bol žrtvama i cijeloj zajednici kako papa Franjo ističe u dokumentu *Vos estis lux mundi* iz 2019.: „Zločini seksualnog zlostavljanja vrijedaju našega Gospodina, nanose fizičku, psihološku i duhovnu štetu žrtvama i nanose štetu vjerničkoj zajednici. Da se ti fenomeni u svim oblicima više nikad ne ponove, potrebno je kontinuirano i duboko obraćenje srca, što se potvrđuje konkretnim i učinkovitim radnjama koje uključuju sve u Crkvi, tako da osobna svetost i moralno zalaganje mogu pridonijeti promicanju pune vjerodostojnosti evandeoske poruke i učinkovitosti misije Crkve.“

Suočavajući se s ovom bolnom temom proteklih smo godina održali niz predavanja i radionica za vjeroučitelje, bogoslove, svećenike i redovnike na temu zaštite i brige oko maloljetnih i ranjivih osoba, te uvidjeli kako postoji potreba za strukturiranim vrstom edukacije. U isto vrijeme i u crkvenim dokumentima se ističe važnost ove tematike te je i ona uvrštena u *Ratio Fundamentalis Institutionis sacerdotalis*, VII. br. 202. gdje među ostalim piše: „U programu kako početne tako i trajne formacije treba uključivati posebne poduke, seminare i tečajeve za zaštitu maloljetnika.“

Isto tako je i u *Smjernicama za postupanje u slučajevima spolnoga zlostavljanja maloljetnika od strane klerika HBK te u Mjerama i uputama za zaštitu djece i ranjivih osoba Hrvatske redovničke konferencije* istaknuta važnost rada na ovoj temi.

Želeći se odazvati potrebi vremena i odgovora na bolne procese kroz koje smo prošli u Katoličkoj Crkvi u zadnjih 30-ak godina i Centar za promicanje dobrobiti ranjivih osoba odlučio je ponuditi programe zaštite maloljetnika i ranjivih osoba. Program će se izvoditi u trogodišnjem ciklusu, svaka tema u trajanju od dva sata, što znači pet edukacija godišnje, no sudjelovati se može i na pojedinačnim edukacijama. Troškove edukacije pokriva Centar za promicanje dobrobiti ranjivih osoba a putne troškove, kao i mogući boravak ako za to bude potrebe za izvoditelja/izvoditelje programa preuzima ustanova u kojoj se program izvodi. Kako je cjelovit program u trajanju od tri godine, smatramo kako će najviše koristi imati osobe koje sudjeluju u cijelom ciklusu jer su teme povezane. Sudionici će dobiti potvrdu o sudjelovanju na edukacijama s odgovarajućom satnicom.

Sudionici programa steći će nova znanja, vještine i stavove koji će ih ojačati i učiniti sigurnijima u prepoznavanju rizičnih faktora, znakova zlostavljanja i načina prijave zlostavljanja.

Pedagoški koncept sastoji se od pristupa usmjerenog na polaznike, koji su neprestano poticani da odaberu sljedeći korak prema trajnom stjecanju znanja, vještina i potrebnih stavova. Ovaj pristup usmjeren na polaznike također potiče kontekstualizaciju sadržaja, razmišljanje o tome mogu li i kako neki sadržaji, vještine i stavovi biti primjenjivi i koje su moguće poteškoće.

U prilogu Vam šaljemo prijedlog našega programa kojeg bismo počeli izvoditi u listopadu ove godine te ukoliko ste zainteresirani za cijeli ili dio programa molimo Vas da nam se javite na sljedeće kontakte:

centarzadobrobit@unicath.hr

Telefon: +385 (0)1 370 66 67

S poštovanjem,

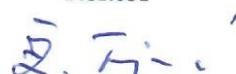
Voditeljica Centra

mr. sc. Marina Šijaković

Rektor

prof. dr. sc. Željko Tanjić

Znanstveni suradnik

doc. dr. sc. Josip Bošnjaković

Promicanje dobrobiti maloljetnih i ranjivih osoba u Katoličkoj Crkvi – Ponuda programa formacijskim ustanovama u RH

Temeljna načela programa:

1. Žrtva/preživjeli zlostavljanje je na prvom mjestu
2. Kršćanski pogled na ljudsku osobu
3. Multidisciplinarnost

Očekivani ishodi i kompetencije sudionika ovog programu:

- definiranje pojma djeteta i djetinjstva, prepoznavanja promjena tijekom vremena kako bi se dijete i djetinjstvo u današnje vrijeme bolje razumjeli
- prepoznavanje znakova različitih oblika zlostavljanja maloljetnika i ranjivih osoba
- objašnjavanje uzroka i posljedica zlostavljanja i zanemarivanja maloljetnika
- prepoznati utjecaj zlostavljanja na žrtve, sekundarne žrtve, Crkvu i društvo
- stjecanje vještina postupanja u slučajevima zlostavljanja maloljetnika prema službenim protokolima
- prepoznavanje zdravih i nezdravih međuljudskih odnosa u Crkvenom okruženju
- definirati i razlikovati pojmove empatija i suošćeće
- integrirati empatiju, suošćeće i milosrđe u širi kontekst razumijevanja interpersonalnih odnosa.
- primjeniti odgovarajući pristup za rješavanje konflikata i teških životnih situacija

1. Godina

Uvod u zaštitu i dobrobit djece i ranjivih osoba

- Dostojanstvo čovjeka – Interdisciplinarni pristup
- Nasilje nad ranjivim osobama – oblici i vrste zlostavljanja; posljedice zlostavljanja; prepoznavanje rizičnih i zaštitnih čimbenika
- Razumijevanje moći u crkvenim i društvenim institucijama - specifičnosti zlostavljanja u crkvenim institucijama
- Profili žrtve/preživjelih i počinitelja
- Kako dalje nakon zlostavljanja – različiti oblici skrbi

2. Godina

Preventivno djelovanje s ciljem zaštite i dobrobiti ranjivih osoba

- Govor na gori (Mt 5-7) – program društvenog i humanističkog djelovanja i skrbi
- Preventivni programi u institucijama – što čini prevenciju učinkovitom?
- Katoličke odgojno-obrazovne institucije – primjena i raspodjela moći u institucijama
- Zlostavljanje i zanemarivanje
- Pristup žrtvi/preživjelim zlostavljanja
- Duhovnost i zlostavljanje – Psihološki i duhovni čimbenici otpornosti kod ranjivih osoba

3. Godina

Empatija i suosjećanje

- Razlikovanje suosjećanja i empatije
- Empatija, suosjećanje i altruizam – koncepti ljubavi
- Učenje empatije i suosjećanja
- Konstruktivno rješavanje sukoba putem empatije i suosjećanja
- Doprinos duhovnosti i vjere razumijevanju empatije, suosjećanja i oprosta

Djelatnici Centra i suradnici pripremaju Program i sudjeluju u izvođenju.